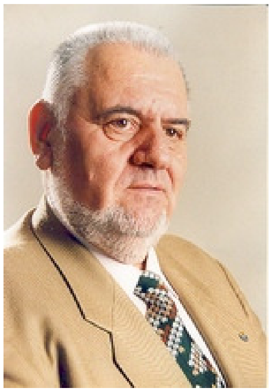
IN MEMORIAM LUDOVIC SPIESS

(Costin Popa – 31 ianuarie 2006)

S-a stins din viaţă una din cele mai mari personalităţi artistice ale României din toate timpurile, tenorul Ludovic Spiess, vocea de diamant care a rezonat în cele mai celebre teatre de operă ale lumii, în temple lirice în care pătrund, se afirmă şi sunt păstrate numai valorile autentice. Teatro alla Scala din Milano, Metropolitan Opera din New York, Royal Opera House Covent Garden din Londra, Gran Teatre del Liceu din Barcelona, War Memorial Opera House din San Francisco, Teatro Colón din Buenos Aires (primul român după Hariclea Darclée care a cântat în "teatrul lui Caruso"!), Bayerische Staatsoper din München, Salzburger Festspiele, Teatro San Carlo di Napoli, Arena di Verona şi, nu în ultimul rând, Staatsoper Viena au fost câteva din legendarele scene înnobilate de glasul lui Spiess.

Numai la Opera de Stat din Viena, tenorul a cântat vreme de şapte stagiuni consecutive, interpretând 11 roluri în 72 de spectacole, Austria conferindu-i în semn de adâncă preţuire, în 2002, Crucea de Onoare pentru Ştiinţă şi Artă, clasa I, distincţie care se adaugă multor altora, în ţară şi străinătate. Este locul potrivit pentru a nota că Ludovic Spiess nu a abandonat niciodată, în epoca marilor sale succese internaţionale, scena bucureşteană şi studiourile româneşti de înregistrări.

Lista celebrităţilor mondiale care i-au fost partenere (de la Birgit Nilsson la Fiorenza Cossotto, de la Christa Ludwig la Nicolai Ghiaurov, de la Anna Moffo la Cesare Siepi, de la Virginia Zeani la Leonie Rysanek, de la Dietrich Fischer-Dieskau la Martina Arroyo, toţi cântăreţi - reper pentru istoria operei din cea de-a doua jumătate a secolului trecut) pare infinită, el însuşi câştigându-şi un binemeritat loc pe ea. Grăitor este faptul că iluştri şefi de orchestră precum Herbert von Karajan, Leonard Bernstein, Karl Böhm, Otto Klemperer, Josef Krips, Riccardo Muti şi l-au dorit în distribuţii, imortalizând apoi creaţiile sale în ediţii discografice la unele din cele mai mari case producătoare ale lumii. Aşa se face că şi astăzi, la peste 40 de ani de la gravarea lor, la loc de cinste în vitrinele magazinelor de discuri se găsesc înregistrări integrale cu **Boris Godunov** de Musorgski, **Fidelio** de Beethoven, **Dalibor** de Smetana, **Iphigenia în Aulida** de Gluck etc., în care principalul rol de tenor revine lui Ludovic Spiess.

Este greu de cuprins în puţine rânduri dimensiunea uriaşă a carierei artistului român, valoarea intrinsecă a interpretărilor sale vocal - scenice. Calaf din **Turandot**, Radamès din **Aida**, Riccardo din **Bal mascat**, Cavaradossi din **Tosca**, Rodolfo din **Boema**, Pinkerton din **Madama Butterfly**, Lohengrin-ul wagnerian, Manrico din **Trubadurul**, Don Carlos din opera omonimă de Verdi sunt numai câteva din personajele care au căpătat strălucirea vocii lui Spiess, impetuozitatea accentelor dramatice şi notelor acute, înveşmântate în culoarea timbrală caldă, în frazarea dulce, poetică şi expresia intensă. Glasul tenorului a plutit dominator peste milioane de spectatori, lirismul său le-a încălzit inimile şi sufletele.

În mod cert, îngerul Domnului a atins spiritul lui Ludovic Spiess, făcându-l, într-o adolescenţă plină de privaţiuni, să aibă pe neaşteptate revelaţia muzicii clasice şi să se îndrepte neabătut spre cultivarea darurilor sale vocale. Cu seriozitate şi dăruire, prin muncă neobosită şi pasiune ardentă,

neprecupeţind nici o resursă de energie a temperamentului său sangvin, Spiess a atins înaltele culmi ale artei, izbucnind stelar, pe un traiect deschis de câştigarea unor Mari Premii la prestigioase concursuri de canto, la Toulouse şi Rio de Janeiro. Simpla enumerare a câtorva titluri de opere, a câtorva roluri ilustrează larga diversitate a abordărilor lui Spiess, dovadă a solidei culturi stilistice pe care şi-a însuşit-o în anii studiilor de la Milano, cu maestrul Antonio Narducci, continuare a celor începute în ţară cu baritonul Petre Ştefănescu-Goangă. Au fost consistente acumulări care au fondat şi consolidat marea valoare profesională a lui Ludovic Spiess. După retragere, nu a putut să stea departe de activităţi adiacente profesiunii sale; în anii post-revoluţionari, a fost director al Festivalului şi Concursului Internaţional „George Enescu", ministru al Culturii şi Cultelor, director general al Operei Naţionale din Bucureşti.

La dispariţia fulgerătoare a lui Ludovic Spiess, vocea sa nu se pierde, ci rămâne vie şi nealterată de timp, prin miile de minute de înregistrări discografice şi radiofonice, ca interpretări referenţiale ce fac parte din patrimoniul nostru cultural, al lumii. Se pierde însă un mare profesionist al artei cântului, al spectacolului de operă, al teatrului liric ca instituţie. Spiess ştia tot! De la evaluarea tehnică a unui glas la analizele minuţioase de estetică vocală, de la stilistica de interpretare la potrivirea timbrală pentru un anumit rol, de la tempii cu care un dirijor aborda o partitură la culorile instrumentale şi echilibrul între partidele orchestrei, de la atitudinea scenică a unui interpret la concepţia scenografic-regizorală contrapusă spiritului componistic al opusului. Acesta este teritoriul în care plecarea în eternitate a lui Ludovic Spiess produce ireparabilul. Plecându-ne în faţa sorţii nedrepte, nu avem alternativă decât să-i păstrăm marelui om de cultură o neştearsă amintire, în sonorităţile luminoase ale glasului său şi în imaginea de mare forţă, de uriaşă, generoasă personalitate pe care o emana prin orice cuvânt, prin orice gest. Nu-l vom uita niciodată pe Ludovic Spiess!